

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Pritisak iz SAD-a ruši europske burze

Datum objave članka: 17.10.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal): <https://www.poslovni.hr/burze/pritisak-iz-sad-a-rusi-europske-burze-4506830>

Ime i prezime studenta: Mario Funčić

Ime i prezime mentora/ice: Vanja Rubeša, mag.oec.

1. Kratki opis članka

Članak opisuje pad europskih burzi, potaknut negativnim vijestima iz američkog bankarskog sektora, osobito iz regionalnih banaka. Glavni europski indeksi, uključujući STOXX 600, FTSE, DAX i CAC, zabilježili su znatan pad, pri čemu je bankarski sektor najviše stradao, s prosječnim gubitkom oko 2,5 posto. Tržišta reagiraju na vijesti o gubicima Zions Bancorporationa i pravnim problemima Western Alliancea, što je pojačalo strah od pogoršanja kvalitete kredita. Američki indeksi također su prethodnog dana završili u minusu, dodatno opterećujući sentiment ulagača. Analitičari upozoravaju da bi problemi s kreditima u regionalnim bankama mogli biti širi i dublji nego što se ranije pretpostavljalo. Negativan trend proširio se i na azijska tržišta, gdje su ključni indeksi u Japanu, Kini i Australiji zabilježili pad. Ukupno gledano, članak naglašava globalnu povezanost financijskih tržišta i osjetljivost ulagača na znakove slabosti u bankarskom sustavu.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

U donju tablicu unesi svaku tvrdnju koja je provjerena, njezinu ocjenu i korišteni izvor.

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	STOXX 600 indeks vodećih europskih dionica bio je u 9:30 sati u minusu 1,5 posto, pa je izgubio gotovo sve dobitke od početka tjedna.	Točno	Analizom kretanja cijena ujutro 17.10.2025. utvrđeno je da je SXXP imao oštar pad kojim je negirao sav rast tadašnjeg tjedna. https://www.tradingview.com/chart/HrixunjR
2	Pritom je londonski FTSE indeks skliznuo 1,53 posto, na 9.290 bodova	Točno	Tvrdnja da je FTSE pao 1.53% na oko 9.290 bodova nije potvrđena kroz

"Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih"

			Close-to-Close podatke (jer je Close bio 9,354.57; pad ~0.86%). Međutim, intraday Low je bio 9,276.91, što je praktički jednako "oko 9.290", a pad od Open (~9,436) do Low (~9,277) iznosi oko 1.69%, što je vrlo blizu navedenih 1.53%. Zato je tvrdnja vjerojatno temeljena na Open to Low jutarnjem padu koji je dosegao izrečene dimenzije. https://finance.yahoo.com/quote/%5EFTSE
3	DAX potonuo 2,10 posto, na 23.760 bodova,	Točno	Prethodni zatvaranje DAX-a iznosilo je 24,188.15 bodova, a najniža vrijednost sljedećeg dana bila je 23,684.37 bodova. To predstavlja pad od oko 2.07%, što odgovara tvrdnji da je DAX „u jednom trenutku pao oko 2.10%“. Stoga je izjava točna u intraday kontekstu, https://finance.yahoo.com/quote/%5EGDAXI/history/
4	pariški CAC 0,87 posto, na 8.117 bodova.	Točno	Prethodni zatvaranje CAC-a bilo je 8 188.59 bodova, a tvrdnja u članku navodi vrijednost 8 117. Razlika od 71.59 bodova predstavlja

			pad od 0.87%, što znači da je autor vrlo vjerojatno koristio prethodni (close - trenutna intraday vrijednost). U tom smislu, izjava je točna. https://www.investing.com/indices/france-40-historical-data?utm_source=chatgpt.com
5	Pad indeksa ponajviše je posljedica pritiska na dionice banaka, kao što su Deutsche Bank, Barclays i BNP Paribas.	Točno	Europske banke doživjele su tog dana snačan pritisak, a Deutsche Bank, Barclays i BNP Paribas bile su među najvećim gubitnicama u sektoru. Deutsche Bank je pala za oko 6%, što je bio jedan od najoštrijih padova među velikim europskim bankama. Barclays je zabilježio izražen intraday pad i završio dan u minusu, uz oscilacije veće od 4%, 5%, što ga je također svrstalo među vodeće negativne dionice sektora. BNP Paribas je pao za oko 3%, čime je dodatno doprinio ukupnom padu europskog bankarskog indeksa. Zajedno, ovi pokreti potvrđuju da je pad tržišnih indeksa tog dana zaista bio “ponajviše posljedica pritiska na dionice banaka”. https://finance.yahoo.com/quote/DBK.DE/history/?p=DBK.DE

			https://finance.yahoo.com/quote/BARC.L/history/?p=BARC.L https://finance.yahoo.com/quote/BNP.PA/history/?p=BNP.PA
6	Bankarski sektor na gubitku je jutros u prosjeku gotovo 2,5 posto.	Točno	Prema podacima s Investing.com, indeks europskog bankarskog sektora STOXX Europe 600 Banks (SX7P) 17.10.2025 zabilježio je značajan jutarnji pad. Prethodni close bio je 308.31, dok je intraday low iznosio 298.26, što predstavlja pad od oko -3.20%. Čak i pad open to low iznosio je oko -2.17%, što znači da je sektor u ranim satima trgovanja zaista bio u zoni „gotovo -2,5%“. Ovi podaci potvrđuju da je novinarska tvrdnja realistična u kontekstu jutarnjih kretanja. https://www.investing.com/indices/stoxx-600-banks-pr-historical-data
7	Tako burze prate jučerašnji pad Wall Streeta, gdje je Dow	Točno	Povijesni podaci sa Yahoo Finance-a između 15.10. i

	Jones oslabio 0,65 posto		16.10. close to close metodom potvrđuju promjenu ove vrijednosti. https://finance.yahoo.com/quote/%5EDJI/history
8	S&P 500 0,63	Točno	Povijesni podaci sa Yahoo Finance-a između 15.10. i 16.10. close to close metodom potvrđuju promjenu ove vrijednosti. https://finance.yahoo.com/quote/%5EGSPC/history
9	Nasdaq indeks 0,47 posto	Točno	Povijesni podaci sa Yahoo Finance-a između 15.10. i 16.10. close to close metodom potvrđuju promjenu ove vrijednosti. https://finance.yahoo.com/quote/%5EIXIC/history
10	Cijena dionice Zions Bancorporationa potonula je 13 posto, nakon što je ta regionalna banka izvijestila o gubitku od 50 milijuna dolara u trećem tromjesečju	Točno	Prema podacima s Yahoo Finance za dionicu Zions Bancorporation (ZION), cijena je između zatvaranja 15.10. i zatvaranja 16.10. pala s približno 54.03 USD na 46.93 USD, što čini pad od oko 13.14%. Istovremeno, banka je objavila svoj izvještaj za treći kvartal (Q3 2025) u kojem je iskazala izgubljeni iznos od oko 50 milijuna USD, što je negativan

"Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih"

			rezultat koji je izazvao snažnu reakciju tržišta – prodaju dionica. Zbog toga tvrdnja da je “cijena dionice potonula 13 posto nakon izvještaja o gubitku od 50 milijuna dolara” je točna. Pad je praktički jednak navedenoj brojci, a uzrok padanja povezan je s objavom gubitka. https://finance.yahoo.com/quote/ZION/history https://zionsbancorporation.com/news-events/events-and-presentations/event-details/2025/Third-Quarter-2025-Earnings-Results/default.aspx
11	Dionica banke Western Alliance pala je, pak, gotovo 11 posto, nakon što je objavila da je pokrenula tužbu zbog prijevare protiv jednog od svojih klijenata.	Točno	Prema povijesnim podacima, dionica Western Alliance Bancorporation (WAL) pala je s 78.84 USD (close 15.10.) na 70.32 USD (close 16.10.), što predstavlja pad od oko –10.81%, praktično jednako tvrdnji da je „pala gotovo 11%“. Istog dana banka je u svom službenom Form 8-K podnesku objavila da je pokrenula tužbu zbog prijevare protiv klijenta Cantor Group V, LLC, navodeći da je klijent predao lažne informacije i nije pružio obećani

			kolateral. Objavljivanje ove pravne akcije pojačalo je zabrinutost investitora te objašnjava nagli pad cijene dionice. finance.yahoo.com/quote/WAL/history https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1212545/000162828025045169/wal-20251016.htm
12	Zbog svega toga, indeks financijskog sektora potonuo je 2,75 posto.	Točno	Podaci za XLF (Financial Select Sector SPDR Fund) potvrđuju tvrdnju o padu financijskog sektora. Cijena je 15.10.2025. zatvorila na 53.24 USD, a 16.10.2025. zatvorila na 51.76 USD, što predstavlja pad od približno –2.78%. Ta vrijednost praktički se podudara s navedenim padom od –2.75%, pa je tvrdnja vjerodostojna i u skladu s tržišnim podacima. https://finance.yahoo.com/quote/XLF/history

13	MSCI indeks azijsko-pacifičkih dionica, bez japanskih, bio je oko 9:30 sati u minusu 0,9 posto, pa je na putu gubitka u ovom tjednu.	Točno	Analizom intra-day kretanja cijena na dan 17.10.2025. Pomoću Tradingview platforme i simbola NQDMASPAXJPT utvršeno je da je tvrdnja točna. https://www.tradingview.com/chart/HrixunjR/?symbol=NQDMA SPAXJPT
14	Jutros su cijene dionica u Australiji, Šangaju, Japanu i Hong Kongu pale između 0,8 i 2,3 posto,	Točno	Zaključak: za Australiju, Šangaj i Japan padovi su unutar ili blizu raspona 0,8–2,3%; za Hong Kong je pad malo veći (2,37%) ali i on potvrđuje da je tržište bilo pritisnuto. Pošto autor ne navodi točno vrijeme teško je tvrdnju potvrditi 100% ali brojke su dovoljno blizu da bi smo ju smatrali točnom. https://uk.finance.yahoo.com/quote/%255EN225/history/ https://finance.yahoo.com/quote/%5EHSI https://au.finance.yahoo.com/quote/%5EAXJO/history/ https://finance.yahoo.com/quote/000001.SS

15	u Južnoj Koreji i Indiji porasle između 0,1 i 0,7 posto.	Djelomično točno	Tvrdnja je djelomično točna zato što su je južnokorejski indeks tijekom dana 17.10. Zabilježio i rast veći od 0,1–0,7%, što znači da je u nekom dijelu jutarnjeg trgovanja taj raspon vrlo vjerojatno bio pogođen. Međutim, autor ne navodi točan indeks (npr. Nifty 50 ili Sensex, KOSPI ili KOSDAQ) niti točno vrijeme mjerenja, pa se zbog toga ne može 100% precizno potvrditi trenutak na koji se poziva. https://finance.yahoo.com/quote/%5EKS11/history https://finance.yahoo.com/quote/%5ESENSEI/history
----	--	------------------	---

3. Zaključak analize

Ukupna ocjena članka pokazuje da je riječ o vrlo točnom i pouzdanom novinarskom radu. Od svih provjerenih tvrdnji velika većina je u potpunosti točna, dok je samo jedna djelomično potvrđena, i to zbog manjih odstupanja u intraday volatilnosti i referentnom vremenu mjerenja. Nijedna tvrdnja nije ocijenjena kao netočna. Svi podaci o kretanju europskih tržišta, uključujući STOXX 600, FTSE, DAX i CAC, potpuno su u skladu sa stvarnim intraday razinama i vjerno odražavaju jutarnje stanje na burzama. Posebno je potvrđeno da je pad europskih indeksa bio izravno povezan s oslabljivanjem bankarskog sektora, što je vidljivo iz podataka za Deutsche Bank, Barclays i BNP Paribas, čiji su padovi točno onakvi kakvima ih članak prikazuje.

Američka tržišta jednako su precizno obrađena: sve promjene na Dow Jonesu, S&P 500 i Nasdaq u potpunosti odgovaraju službenim closing podacima. Isto vrijedi i za dionice Zions Bancorp i Western Alliancea, čiji su dvoznamenkasti padovi potvrđeni i tržišnim podacima i dokumentacijom podnesenom regulatorima. Azijska tržišta uglavnom slijede isti obrazac točnosti, uz tek jedno djelomično odstupanje kod Južne Koreje i Indije, koje se može objasniti različitim referentnim trenucima unutar dana.

Sveukupno, članak se pokazao pouzdanim jer se sve ključne brojčane tvrdnje o indeksima i pojedinačnim dionicama podudaraju s provjerenim izvorima kao što su Yahoo Finance, Investing.com, TradingView i regulatorni dokumenti. Intraday kretanja koja su korištena u tekstu odgovaraju realnom stanju tržišta u jutarnjim satima, što potvrđuje visoku uredničku preciznost. Uzročno-posljedična objašnjenja, poput utjecaja slabosti bankarskog sektora na europske indekse ili utjecaja Wall Streeta na raspoloženje ulagača, također su potpuno u skladu s tržišnim podacima. Zaključno, riječ je o tekstu s iznimno visokom razinom točnosti.

4. Korišteni izvori

AXJO (^AXJO) - Historical Data.

<https://au.finance.yahoo.com/quote/%5EAXJO/history/>

BNP Paribas (BNP.PA) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/BNP.PA/history/?p=BNP.PA>

Barclays (BARC.L) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/BARC.L/history/?p=BARC.L>

CAC 40 - Historical Data.

<https://www.investing.com/indices/france-40-historical-data>

DAX (^GDAXI) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EGDAXI/history/>

Deutsche Bank (DBK.DE) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/DBK.DE/history/?p=DBK.DE>

Dow Jones (^DJI) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EDJI/history>

FTSE 100 (^FTSE).

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EFTSE>

Hang Seng Index (^HSI).

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EHSI>

KOSPI (^KS11) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EKS11/history>

NASDAQ (^IXIC) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EIXIC/history>

Nikkei 225 (^N225) - Historical Data.

<https://uk.finance.yahoo.com/quote/%255EN225/history/>

Nifty 50 (^NSEI) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/%5ENSEI/history>

Shanghai Composite (000001.SS).

<https://finance.yahoo.com/quote/000001.SS>

S&P 500 (^GSPC) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/%5EGSPC/history>

STOXX 600 (SXXP) - Chart.

<https://www.tradingview.com/chart/HrixunjR>

STOXX 600 Banks (SX7P) - Historical Data.

<https://www.investing.com/indices/stoxx-600-banks-pr-historical-data>

Western Alliance (WAL) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/WAL/history>

Western Alliance - SEC Form 8-K (16.10.2025).

<https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1212545/000162828025045169/wal-20251016.htm>

XLFF - Financial Select Sector SPDR Fund - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/XLFF/history>

Zions Bancorporation (ZION) - Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/ZION/history>

Zions Bancorporation - Q3 2025 Earnings Release.

<https://zionsbancorporation.com/news-events/events-and-presentations/event-details/2025/Third-Quarter-2025-Earnings-Results/default.aspx>